

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

Силабус
навчальної дисципліни

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 024 «Хореографія»
Освітня програма – «Народна хореографія»
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Силабус складено:

старшим викладачем кафедри народної хореографії **Людмилою ШИЛОВОЮ**
старшим викладачем кафедри народної хореографії **Ларисою ДЕГТЯР**

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії Протокол №1 від «23» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри народної хореографії
Протокол №4 від 29 жовтня 2024 р.

Завідувач кафедри народної хореографії,
доцент



Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва

Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва

Протокол №4 від 29 жовтня 2024 р.


Голова ради ФХМ

Декан факультету хореографічного мистецтва,
кандидат мистецтвознавства



Ірина МОСТОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Класичний танець та методика його викладання
Викладачі	 <p>Шилова Людмила Миколаївна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/nh/shilova.html Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/naukometr/profile/s/shylova.pdf</p>  <p>Дегтяр Лариса Павлівна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/nh/degtyar.html Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/naukometr/profile/d/dehtiar11.pdf</p>
Контактний телефон та e-mail викладачів	+380667353260 ludmilashilova7@gmail.com +380675739734 degtyar.laris@gmail.com
Інформація про консультації	Понеділок, – 15:40 – 17:10
Логіка вивчення курсу	<p>Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є обов’язковим компонентом циклу професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду.</p> <p>Передумови для вивчення: мати професійні фізичні дані та творчі здібності, володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного танцю.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Курс розраховано на 4 роки навчання, складається з лекційних та практичних занять. Передбачається тісне взаємодоповнююче поєднання теоретичних та практичних занять. На уроках класичного танцю закладається фундамент виконавської майстерності, професійна постановка корпусу, голови, рук, ніг, музикальність, координація, виворотність, здатність танцівника рухатися впевнено і точно, не втрачаючи рівноваги — апломбу. Систематичне виконання елементів класичного екзерсису розвиває професійні дані, а також силу і витривалість всього рухового апарату, усуває фізичні недоліки. На уроках класичного танцю виховується увага, розвивається пам'ять (слухова, зорова, моторна), закладаються основи правильного дихання. Окрім сприяння фізичному вихованню, класичний танець формує навички, необхідні для виконання різних за технікою рухів, навчає точній виконавській техніці танцю. Теоретичний курс знайомить студентів з формуванням та розвитком системи класичного танцю, основними його вимогами, методикою побудови і проведення уроків класичного танцю, розвитком музикальності та принципами музичного супроводження уроку.

3. МЕТА КУРСУ

Метою курсу являється опанування школою класичного танцю, її основ, а також вивчення методики виконання та викладання рухів класичного танцю, створення, як окремих комбінованих завдань, так і цілих уроків класичного танцю, проведення уроків з курсом під керівництвом викладача.

Мета – здобуття знань, умінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти та грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ:

загальні

- ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

спеціальні

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та проблем у сфері професійної діяльності.
- СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

- СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати й творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях та конкурсах.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	Денна форма навчання, 1-8 семестри
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 30
	Загальна кількість годин – 900
	Аудиторних – 300
	Лекційних – 34
	Практичних – 266
	Самостійної роботи – 600
Технічне і програмне забезпечення	Проектор Sanyo PLC XU86 2007 р. (ремонт 2016 р.), проєкційний екран Lumi PSAC 120, ноутбук Dell Inspiron 3552 (135C45DIL-6B) (введення у експлуатацію – 2018 р.); ПЗ : Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, Libre Office 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDFXChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) оснащені музичним інструментом (фортепіано “Україна”) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.

Форми, види навчальних занять та методи навчання (відповідно до навчального плану)	<p>Форми: групові навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи</p> <p>Види: лекції, практичні заняття</p> <p>Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації</p>
Поточний контроль	<p>Побіжне спостереження, виконання практичних вправ, академічні покази</p>
Підсумковий контроль	<p>Заліки у 2, 4, 6, 8 семестрах, екзамени в 1, 3, 5, 7.</p>
Політика курсу	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни: «Класичний танець та методика його викладання» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематичне виконання усіх поставлених завдань; • дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); • «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) • визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділів і тем	Всього	Лекц	Практ.	Інд	С.р.
1 курс 1 семестр					
РОЗДІЛ 1. Класичний танець, як вид хореографічного мистецтва					
Тема 1. Предмет «Класичний танець та методика його викладання». Охорона праці та запобігання травматизму в класичному танці.	3	1			2
Тема 2. Виразальні засоби класичного танцю та технічні особливості виконання рухів. Партерна гімнастика як підготовка до опанування основ класичного танцю та розвиток фізичних можливостей	9	3			6
Тема 3. Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Основні музичні терміни та поняття	6	2			4
Разом	18	6			12
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю					
Тема 4. Партерна гімнастика.	18		6		12
Тема 5. Постановка корпусу, голови, вивчення позицій ніг і рук.	6		2		4
Разом	24		8		16
РОЗДІЛ 3. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 6. Методика викладання рухів класичного танцю.	6	2			4
Тема 7. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	24		8		16
Тема 8. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	18		6		12
Тема 9. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)	12		4		8
Разом	60	2	18		40
РОЗДІЛ 4. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 10. Вивчення комбінацій біля станка.	18		6		12
Тема 11. Вивчення комбінацій на середині зали.	18		6		12
Тема 12. Вивчення комбінацій стрибків.	12		4		8
Разом	48		16		32
Усього годин за семестр	150	8	42		100
1 курс 2 семестр					
РОЗДІЛ 5. Теоретичні засади методики викладання класичного танцю.					
Тема 13. Класифікація рухів класичного танцю. Методика їх виконання та викладання. Огляд літератури	6	2			4

Тема 14. Методика викладання рухів класичного танцю.	6	2			4
Разом	12	4			8
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю.					
Тема 15. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	24		8		16
Тема 16. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	30		10		20
Тема 17. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	24		8		16
Разом	78		26		52
РОЗДІЛ 7. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 18. Вивчення комбінацій біля станка.	18		6		12
Тема 19. Вивчення комбінацій на середині зали.	24		8		16
Тема 20. Вивчення комбінацій стрибків.	18		6		12
Разом	60		20		40
Усього годин за семестр	150	4	46		100
2 курс 3 семестр					
РОЗДІЛ 8. Теорія та методика викладання класичного танцю.					
Тема 21. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю та їх запис	6	2			4
Тема 22. Методика викладання рухів класичного танцю.	6	2			4
Разом	12	4			8
РОЗДІЛ 9. Створення комбінацій уроку класичного танцю.					
Тема 23. Створення комбінацій екзерсису біля станка.	15		5		10
Тема 24. Запис створених комбінацій.	3		1		2
Разом	18		6		12
РОЗДІЛ 10. Методика виконання рухів класичного танцю.					
Тема 25. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	12		4		8
Тема 26. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	12		4		8
Тема 27. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	12		4		8
Разом	36		12		24
РОЗДІЛ 11. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 28. Вивчення комбінацій біля станка.	6		2		4
Тема 29. Вивчення комбінацій на середині зали.	12		4		8
Тема 30. Вивчення комбінацій стрибків	6		2		4
Разом	24		8		16

Усього годин за семестр	90	4	26	60
2 курс 4 семестр				
РОЗДІЛ 12. Теорія та методика викладання класичного танцю.				
Тема 31. Методика побудови уроку класичного танцю.	6	2		4
Тема 32. Роль та принципи музичного оформлення уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу.	3	1		2
Тема 33. Методика викладання рухів класичного танцю	3	1		2
Разом	12	4		8
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю.				
Тема 34. Вивчення рухів класичного танцю біля станка	12		4	8
Тема 35. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	18		6	12
Тема 36. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	12		4	8
Тема 37. Вивчення рухів на пальцях	12		4	8
Разом	54		18	36
РОЗДІЛ 14. Створення уроку класичного танцю.				
Тема 38. Створення комбінацій на середині зали	15		5	10
Тема 39. Запис створеної комбінації	3		1	2
Разом	18		6	12
РОЗДІЛ 15. Урок класичного танцю та методика його виконання				
Тема 40. Вивчення комбінацій біля станка	12		4	8
Тема 41. Вивчення комбінацій на середині зали	12		4	8
Тема 42. Вивчення комбінацій allegro	12		4	8
Разом	36		12	24
Усього годин за семестр	120	4	36	80
3 курс 5 семестр				
РОЗДІЛ 16. Теорія та методика викладання класичного танцю				
Тема 43. Формування та розвиток системи класичного танцю. Створення методики викладання класичного танцю.	6	2		4
Тема 44. Методика викладання рухів класичного танцю	6	2		4
Разом	12	4		8
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю.				
Тема 45. Вивчення рухів біля станка	6		2	4
Тема 46. Вивчення рухів на середині зали	12		4	8
Тема 47. Вивчення рухів allegro	12		4	8

Тема 48. Вивчення рухів на пальцях	6		2		4
Разом	36		12		24
РОЗДІЛ 18. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 49. Створення комбінацій стрибків allegro	9		3		6
Тема 50. Запис створених комбінацій	3		1		2
Разом	12		4		8
РОЗДІЛ 19. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 51. Вивчення комбінацій біля станка	6		2		4
Тема 52. Вивчення комбінацій на середині	12		4		8
Тема 53. Вивчення комбінацій allegro	12		4		8
Разом	30		10		20
Усього годин за семестр	90	4	26		60
3 курс 6 семестр					
РОЗДІЛ 20. Теорія та методика викладання класичного танцю					
Тема 54. Розвиток системи класичного танцю в Україні. Видатні персоналії	6	2			4
Тема 55. Методика викладання рухів класичного танцю.	6	2			4
Разом	12	4			8
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю.					
Тема 56. Вивчення рухів біля станка	12		4		8
Тема 57. Вивчення рухів на середині	12		4		8
Тема 58. Вивчення рухів allegro	12		4		8
Тема 59. Вивчення рухів на пальцях	12		4		8
Разом	48		16		32
РОЗДІЛ 22. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 60. Створення екзерсису біля станка.	18		6		12
Тема 61. Підбір музичного матеріалу до створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.	3		1		2
Тема 62. Запис створених комбінацій.	3		1		2
Разом	24		8		16
РОЗДІЛ 23. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 63. Вивчення комбінацій біля станка	12		4		8
Тема 64. Вивчення комбінацій на середині	12		4		8
Тема 65. Вивчення комбінацій allegro	12		4		8
Разом	36		12		24
Усього годин за семестр	120	4	36		80
4 курс 7 семестр					
РОЗДІЛ 24. Теорія та методика викладання класичного танцю					
Тема 66. Основні поняття та структурні форми балетної вистави	6	2			4

Тема 67. Методика викладання рухів класичного танцю	6	2			4
Разом	12	4			8
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю.					
Тема 68. Вивчення рухів біля станка	12		4		8
Тема 69. Вивчення рухів на середині	12		4		8
Тема 70. Вивчення рухів allegro	12		4		8
Тема 71. Вивчення рухів на пальцях	6		2		4
Разом	42		14		28
РОЗДІЛ 26. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 72. Створення екзерсису на середині зали.	9		3		6
Тема 73. Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.	3		1		2
Тема 74. Запис створених комбінацій.	3		1		2
Тема 75. Проведення створених комбінацій екзерсису на студентах курсу.	3		1		2
Разом	18		6		12
РОЗДІЛ 27. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 76. Вивчення комбінацій біля станка	6		2		4
Тема 77. Вивчення комбінацій на середині	6		2		4
Тема 78. Вивчення комбінацій allegro	6		2		4
Разом	18		6		12
Усього годин за семестр	90	4	26		60
4 курс 8 семестр					
РОЗДІЛ 28. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 79. Методика викладання рухів класичного танцю	6	2			4
Тема 80. Вивчення рухів біля станка	6		2		4
Тема 81. Вивчення рухів на середині	12		4		8
Тема 82. Вивчення рухів allegro	12		4		8
Тема 83. Вивчення рухів на пальцях	6		2		4
Разом	42	2	12		28
РОЗДІЛ 29. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 84. Створення комбінацій allegro.	9		3		6
Тема 85. Підбір музичного матеріалу для створених комбінацій allegro. Робота з концертмейстером.	3		1		2
Тема 86. Запис створених комбінацій.	3		1		2
Тема 87. Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу.	3		1		2
Разом	18		6		12
РОЗДІЛ 30. Урок класичного танцю та методика його виконання					

Тема 88. Вивчення комбінацій біля станка	6		2		4
Тема 89. Вивчення комбінацій на середині	12		4		8
Тема 90. Вивчення комбінацій allegro	12		4		8
Разом	30		10		20
Усього годин за семестр	90	2	28		60
Разом	900	34	266		600

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні види навчальної діяльності:

- Контрольний урок з оцінюванням рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання рухів – 10 – 12 балів;
- Усне опитування за матеріалами лекцій – 1 бали;
- Написання рефератів, створення презентацій за тематикою лекцій, з метою закріплення та поглиблення знань – 10 балів;
- Самостійний розбір, вивчення та демонстрація з музикальною розкладкою комбінації – 5 балів;
- Створення комбінацій – 5 балів за кожен біля станка, 7 балів на середині зали, 5 балів за навчальну комбінацію allegro, 10 балів за танцювальну комбінацію стрибків;
- Виконання самостійних завдань - 1 бал;
- Запис створених чи вивчених комбінацій – від 2 до 5 балів за кожен, в залежності від об'єму та складності;
- Проведення створеної комбінації на студентах курсу, навчальної комбінації – 2 бали, танцювальної – до 5 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

- до заліку — 60 балів,
- до екзамену — 60 балів.

Екзамен та залік складаються з двох частин:

- теоретичної (тестової) – 20 балів,
- практичної (практичний показ) – 20 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 семестр

Розділ 1			Розділ 2		Розділ 3				Розділ 4			Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
1	10	4	12	1	1	12	12	1	2	2	2	40	100

2 семестр

Розділ 5		Розділ 6			Розділ 7			Залік	Сума
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
1	1	10	10	2	12	12	12	40	100

3 семестр

Розділ 8		Розділ 9		Розділ 10			Розділ 11			Екзамен	Сума
T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30	40	100
1	1	10	6	10	10	1	8	12	1		

4 семестр

Розділ 12			Розділ 13				Розділ 14		Розділ 15			Залік	Сума
T31	T32	T33	T34	T35	T36	T37	T38	T39	T40	T41	T42	40	100
1	4	1	12	12	10	1	10	6	1	1	1		

5 семестр

Розділ 16		Розділ 17				Розділ 18		Розділ 19			Екзамен	Сума
T43	T44	T45	T46	T47	T48	T49	T50	T51	T52	T53	40	100
10	10	12	10	1	1	10	3	1	1	1		

6 семестр

Розділ 20		Розділ 21				Розділ 22			Розділ 23			Залік	Сума
T54	T55	T56	T57	T58	T59	T60	T61	T62	T63	T64	T65	40	100
1	1	12	10	1	1	12	1	6	5	5	5		

7 семестр

Розділ 24		Розділ 25				Розділ 26				Розділ 27			Екзамен	Сума
T66	T67	T68	T69	T70	T71	T72	T73	T74	T75	T76	T77	T78	40	100
2	1	10	1	1	1	20	2	2	2	6	6	6		

Залік в 8 семестрі

Розділ 28				Розділ 29					Розділ 30		Залік	Сума	
T79	T81	T82	T83	T84	T84	T85	T87	T87	T88	T89	T90	40	100
2	10	1	1	2	20	2	2	2	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

З планами практичних занять ви можете ознайомитись в програмі та навчально-методичних матеріалах за посиланням <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3592>

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Питання до самостійної роботи дивиться в програмі та навчально-методичних матеріалах згідно з програмою, семестром та темою заняття за посиланням <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3592>

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1 семестр (екзамен)

1. Визначення та загальна характеристика класичного танцю як виду хореографічного мистецтва.
2. Мета та завдання курсу “Класичний танець та методика його викладання”.
3. Предмет вивчення.
4. Принципи й методи викладання.
5. Специфіка дисципліни, причини травматизму.
6. Рекомендації щодо першої долікарняної допомоги та засоби реабілітації.
7. Основні вимоги до виконання рухів класичного танцю. Назвати та надати визначення.
8. Виворотність – один з найважливіших принципів виконання рухів класичного танцю.
9. Постанова корпусу в класичному танці. Естетичні та технічні функції постави.
10. Апломб в класичному танці. Розвиток його за допомогою виконання рухів класичного танцю.
11. Plie в класичному танці. Його функції.
12. Стрибок як основний засіб виразності класичного танцю.
13. Танцювальний крок – один з основних вимог класичного танцю. Його естетичні функції.
14. Пластика і гнучкість тіла як засіб виразності виконавця.
15. Партерна гімнастика: зміст та мета застосування.
16. Охорона праці та запобігання травматизму в класичному танці.
17. Значення музики в хореографічному мистецтві.
18. Музичні терміни та поняття.
19. Розвиток музичності на уроках класичного танцю.
20. Термінологія класичного танцю.
21. Позичії рук та ніг в класичному танці.
22. Методика виконання та викладання *demi et grand plié* у I, II, V позиціях.
23. Методика виконання та викладання *battements tendus* з I, V поз. по всім напрямкам.

- 24.Методика виконання та викладання demi rond de jambe par terre et rond de jambe par terre (en dehors et en dedans).
- 25.Методика виконання та викладання battements tendus jetés з I, V поз. по всіх напрямкам.
- 26.Методика виконання та викладання battements frappés et petit battements sur le cou-de-pied.
- 27.Методика виконання та викладання battements fondu на всі напрямки.
- 28.Методика виконання та викладання battements relevés lents з I, V поз. на 90° на всі напрямки.
- 29.Методика виконання та викладання grands battements jetés по всім напрямкам.
- 30.Методика виконання та викладання стрибків:
 - Temps sauté по I, II, V поз.
 - Changement de pied.
 - Petit pas echappé по II поз.
 - Pas assemblé (з відкриванням ніг вбік).
 - Pas glissade (з просуванням вбік).
 - Sissonne ferme en face вбік, вперед, назад.

2 семестр (залік)

1. Основні терміни та поняття класичного танцю.
2. Класифікація рухів та характеристика основних груп.
3. Загальні рекомендації до викладання рухів та стрибків.
4. Література з класичного танцю.
5. Методика виконання та викладання demi plié, grand plié по IV поз.
6. Методика виконання та викладання Battements tendus з demi plié по II, IV поз., без переходу та з переходом з опорної ноги (degage).
7. Методика виконання та викладання battements tendus jetés: balancoir; зі згином підйому робочої ноги нагору та вниз на 25°.
8. Методика виконання та викладання rond de jambe par terre на demi plié en dehors et en dedans, demi rond de jambe et rond de jambe на 45° en dehors et en dedans.
9. Методика виконання та викладання III port de bras, з ногою витягнутою вперед чи назад, а також з demi plié на опорній нозі.
10. Методика виконання та викладання battements fondus з plié-relevé.
- 11.Методика виконання та викладання battements doubles frappés на всі напрямки: носком в підлогу; на 30°.
- 12.Методика виконання та викладання petit temps relevés en dehors et en dedans, rond de jambe en l'air en dehors et en dedans.
- 13.Методика виконання та викладання Battements soutenus: носком в підлогу; на 45°.
- 14.Методика виконання та викладання battements developpés на всі напрямки, battements developpés passé на всі напрямки, demi rond de jambe developpés на 90° en dehors et en dedans.
- 15.Методика виконання та викладання grands battements jetés pointé.

- 16.Методика виконання та викладання pas couré, pas tombé на місці, друга нога в положенні sur le cou-de-pied.
- 17.Методика виконання та викладання пів зворотів по V поз. з переміною ніг.
- 18.Методика виконання та викладання малих та великих поз croisée, effacée вперед і назад.
- 19.Методика виконання та викладання temps lie par terre.
- 20.Методика виконання та викладання II port de bras.
- 21.Методика виконання та викладання:
 - Temps sauté по IV поз.
 - Pas echappé на II поз. з закінченням на одну ногу.
 - Pas echappé на IV поз.
 - Pas assemblé з відкриванням ніг вперед і назад en face та в маленькі пози.
 - Double pas assemblé.
 - Sissonne fermé en face (в бік, вперед, назад) та в позах.
 - Sissonne simple en face і в позах.
 - Petit pas jeté з відкриванням ноги вбік en face, пізніше в малі пози.
 - Sissonne ouverte по всім напрямкам en face і в позах.
 - Pas balancé.
 - Pas de basque вперед (сценічна форма).

3 семестр (екзамен)

1. Класифікація комбінацій, характеристика основних видів.
2. Правила побудови комбінацій різних видів.
3. Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення.
4. Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій.
5. Малі та великі пози ecartee вперед та назад. Методика виконання та викладання.
6. I, II, III arabesques. Методика виконання та викладання.
7. Методика виконання та викладання на пів пальцях наступних рухів: battements frappés; battements doubles frappés; battements fondus; battements soutenus на 45°; petit battements sur le cou-de-pied; rond de jambe en l'air en dehors et dedans.
8. Методика виконання та викладання demi rond et rond de jambe на 45° en dehors et en dedans на demi plié та на пів пальцях, battement fondu з plié-relevé et demi rond de jambe на всій стопі та на пів пальцях, battements frappés, battements doubles frappés з закінченням в demi plié і з relevé на всій стопі та на пів пальцях, rond de jambe en l'air з закінченням в demi plié.
9. Методика виконання та викладання pas tombé з просуванням, робоча нога у положенні sur le cou-de-pied, носком у підлогу, на 45°, 90°.
- 10.Методика виконання та викладання battements soutenus на 90°: на всій стопі; на пів пальцях.
- 11.Методика виконання та викладання grand rond de jambe développés en dehors et en dedans.

12. Положення attitude, пози attitude croisée et effacée. Методика виконання та викладання.
13. Методика виконання та викладання grands battements jetés з passé par terre, з закінченням на носок вперед чи назад.
14. Методика виконання та викладання звороту на двох ногах у V поз. зі зміною ніг на витягнутих ногах та з demi plié.
15. IV port de bras. Методика виконання та викладання.
16. Методика виконання та викладання temps lié par terre з port de bras.
17. Методика виконання та викладання pas de bourrée simple (зі зміною ніг) в маленьких позах en dehors et en dedans.
18. Методика виконання та викладання pas de bourrée suivi, pas couru.
19. Методика виконання та викладання стрибків:
 - 1) Temps sauté по V поз. з просуванням вперед, вбік та назад.
 - 2) Pas echappé на IV поз. з закінченням на одну ногу.
 - 3) Pas glissade вперед чи назад, en face і в epaulement.
 - 4) Pas assemblé з просуванням en face і в позах.
 - 5) Pas jeté з просуванням в усі напрямки, в маленькі пози, з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
 - 6) Petit pas chassé en face і в позах
 - 7) Sissonne tombé у всі напрямки en face і в пози.
 - 8) Temps lie sauté.
 - 9) Temps levé з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
 - 10) Pas amboité вперед і назад sur le cou-de-pied.
 - 11) Pas de basque вперед і назад.

4 семестр (залік)

1. Загальна характеристика уроку. Мета та завдання.
2. Частини уроку та їх визначення.
3. Комбінації екзерсису біля палки та екзерсису на середині зали.
4. ADAGIO та його характеристика.
5. Побудова ALLEGRO.
6. Співрозмірність частин уроку.
7. Підготовка викладача до проведення уроку.
8. Метод одного PAS.
9. Види музичного оформлення уроку класичного танцю.
10. Принципи музичного оформлення.
11. Робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку в залежності від рівня складності.
12. Методика виконання та викладання рухів біля станка в усіх маленьких та великих позах.
13. 8. Методика виконання та викладання battements fondus на пів пальцях:
 - а) з plié–relevé et rond de jambe;
 - б) double.
14. Методика виконання та викладання rond de jambe en l'air на пів пальцях з plié–relevé.

15. Методика виконання та викладання petit battements sur le cou-de-pied на пів пальцях з plié–relevé на опорній нозі.
16. Методика виконання та викладання battements relevés lents i battements developpés з підйомом на пів пальці.
17. Методика виконання та викладання grands battements jetés на пів пальцях.
18. Методика виконання та викладання grands battements jetés passé.
19. Методика виконання та викладання soutenu en tournant en dehors et dedans на $\frac{1}{2}$ і цілий поворот.
20. Методика виконання та викладання пів повороти на одній нозі en dehors et en dedans:
 - а) нога, що працює в положенні sur le cou-de-pied;
 - б) з підміною витягнутої ноги на всій стопі та на пів пальцях.
21. Методика виконання та викладання pas tombé на місці з пів поворотом, робоча нога у положенні sur le cou-de-pied.
22. Методика виконання та викладання preparation et pirouetté sur le cou-de-pied з V та II позицій en dehors et en dedans.
23. Методика виконання та викладання пози IV arabesque з ногою на підлозі, на 45° , 90° .
24. Методика виконання та викладання рухів на пів пальцях:
 - а) battements frappés; battements doubles frappés;
 - б) battements fondus;
 - в) battements soutenu на 45° , 90° ;
 - г) petit battements sur le cou-de-pied;
 - д) petit temps relevés en dehors et en dedans;
 - е) rond de jambe en l'air en dehors et dedans;
 - ж) rond de jambe на 45° .
25. Методика виконання та викладання soutenu en tournant на $\frac{1}{2}$ і цілий поворот, починаючи носком в підлогу і на 45° .
26. Методика виконання та викладання пів поворот en dehors et en dedans з підміною ноги на всій стопі та на пів пальцях.
27. Методика виконання та викладання preparation et pirouetté sur le cou-de-pied en dehors et en dedans з V, II поз.
28. Методика виконання та викладання grand rond de jambe developpés з пози у позу на всій стопі.
29. Методика виконання та викладання grands battements jetés passe.
30. Методика виконання та викладання pas de bourrée без зміни ніг (носком у підлогу, та на 45°).
31. Методика виконання та викладання pas de bourrée ballotté носком у підлогу та на 45° .
32. Методика виконання та викладання temps lié на 90° з переходом на всю стопу.
33. Методика виконання та викладання V port de bras.
34. Методика виконання та викладання стрибків класичного танцю (allegro):

- a) Petit et grand pas echappé на II поз. en tournant на 1/4, 1/2 оберту;
 - b) Changement de pied en tournant на 1/4, 1/2 оберту;
 - c) Petit pas jeté з просуванням, з ногою, що залишається на 45° en face і в малих позах в різні напрямки;
 - d) Pas amboité з підйомом ноги на 45° на місці й з просуванням;
 - e) Pas coupé ballonné, пізніше pas ballonné вбік, вперед, назад en face і у позах, на місці та з просуванням;
 - f) Petit pas de chat з кидком ніг вперед;
 - g) Temps levé у позі I та II arabesques (сценічний sissonne).
 - h) Pas balancé en tournant на 1/4 кола.
35. Методика виконання та викладання рухів на пальцях:
- a) Relevé по I, II, V позиціям;
 - b) Pas echappé на II позицію;
 - c) Pas assemblé soutenu en face, з відкриванням ноги вбік, вперед і назад;
 - d) Pas de bourrée simple з переміною ніг en face;
 - e) Pas de bourrée suivi en face на місці й з просуванням вбік;
 - f) Pas couru en face вперед і назад.

5 семестр (екзамен)

1. Виникнення класичного танцю.
2. Балет в Італії в епоху Ренесансу.
3. Створення та діяльність Королівської Академії танцю.
4. Сутність реформ Жана Жоржа Новера в балетному мистецтві 18 ст.
5. Епоха Романтизму та її значення для розвитку балетного мистецтва.
6. Створення методики викладання класичного танцю.
7. Основні положення методики викладання класичного танцю та педагогічні прийоми.
8. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - 1) Battements tendus pour batterie.
 - 2) Battements fondus на пів пальцях на 90°.
 - 3) Battements battus sur le cou-de-pied вперед чи назад, en face et epaulement.
 - 4) Rond de jambe en l'air en dehors et en dedans з plié–relevé на пів пальцях.
 - 5) Battements relevés lents et battements developpés: а) з plié–relevé et demi rond de jambe en face; б) з plié–relevé et demi rond de jambe з пози в позу.
 - 6) Demi et grand rond de jambe developpés на demi plié та на пів пальцях, en face та з пози в позу.
 - 7) Battements developpés: а) ballottés; б) tombé en face і в позах, с закінченням носком у підлогу, на 45° та на 90°.
 - 8) Grands battements jetés developpés (м'який).
9. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю на середині зали:
 - 1) Battements tendus en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
 - 2) Battements tendus jetés en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
 - 3) Rond de jambe par terre en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
 - 4) Battements fondus на пів пальцях: з plié–relevé en face та у позах; з plié–relevé

et demi rond de jambe на 45°, en face і з пози в позу; double.

- 5) Pas jeté fondu з просуванням вперед і назад.
- 6) Battements frappés, battements doubles frappés: з закінченням в demi plié;
- 7) з relevé на пів пальці.
- 8) Rond de jambe en l'air с demi plié та с закінченням в demi plié.
- 9) Petit battements sur le cou-de pied з plié–relevé.
- 10) Battements relevés lents з підйомом на пів пальці.
- 11) Battements développés з підйомом на пів пальці.
- 12) Battements soutenus на 90° на пів пальцях.
- 13) Battements développés: ballottés; tombe en face і у позах.
- 14) Grand battements jetés développés en face і в позах.
- 15) Tours lent en dehors et en dedans в великих позах.
- 16) Pas de bourrée dessus–dessous en face.
- 17) Pas de bourrée simple з переміною ніг en tournant.
- 18) Pas de bourrée ballotté носком у підлогу, на 45° на ¼ оберту.
- 19) Pas glissade en tournant на ½ і цілий оберт.
- 20) V port de bras з demi plié по IV позиції.

10. Методика виконання та викладання стрибків класичного танцю:

- 1) Entrechat–quatre;
- 2) Royale;
- 3) Pas echappé battu;
- 4) Pas assemblé battu;
- 5) Temps levé з ногою, піднятою на 45° у всі напрямки;
- 6) Sissonne simple en tournant на ¼, ½ кола;
- 7) Petit pas de chat з кидком ніг назад;
- 8) Pas ballotté носком у підлогу та на 45°;
- 9) Pas failli.

11. Методика виконання та викладання рухів на пальцях:

- 1) Relevé по V, IV позиціям en face і в позах croisée et effacée;
- 2) Pas echappé в IV поз. croisée et effacée;
- 3) Pas assemblé soutenu у всі напрямки en face і в пози;
- 4) Pas glissade з просуванням вперед, вбік і назад en face;
- 5) Pas de bourrée simple з переміною ніг з закінченням в пози;
- 6) Pas de bourrée без переміни ніг;
- 7) Pas de bourrée suivi в позах з просуванням у всі напрямки;
- 8) Pas de bourrée suivi en tournant;
- 9) Pas couru вперед і назад в ераulement;
- 10) Пів звороти у V позиції.

6 семестр (залік)

1. Становлення балетного мистецтва України.
2. Поява публічних театрів. Видатні діячі та репертуар.
3. Балетні театри України сьогодення. Репертуар та персоналії.
4. Українські артисти та балетмейстери 20 ст., відомі як в Україні, так і за кордоном.

5. Хореографічна освіта в Україні у галузі класичного танцю.
6. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - 1) Battements doubles frappés en tournant на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола;
 - 2) Flic–flac: а) без повороту; б) en tournant на 180° , 360° ;
 - 3) Grand rond de jambe jeté en dehors et en dedans;
 - 4) Grands battements jetés balancé;
 - 5) Поворот fouetté en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола з ногою на підлозі, на 45° , 90° ;
 - 6) Пів поворот en dehors et en dedans з пози в позу крізь passé на 45° , 90° , на пів пальцях і с plié–relevé;
 - 7) Pirouette en dehors et en dedans з temps relevé.
7. Методика виконання та викладання рухів середині зали:
 - 1) Battements fondus: en tournant en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола; з plié–relevé et rond de jambe на 45° en face та з пози в позу; на 90° en face і в позах;
 - 2) Battements frappés en tournant en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола;
 - 3) Battements doubles frappés en tournant на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ кола, носком на підлозі на demi plié та на 30° ;
 - 4) Pas tombé з напівповоротом en dehors et en dedans, робоча нога в положенні sur le cou-de-pied;
 - 5) Поворот fouetté en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола з ногою на підлозі, на 45° , 90° , en face і з пози в позу;
 - 6) Tours lent en dehors et en dedans з пози в позу крізь passé на 90° ;
 - 7) Pas de bourrée dessus–dessous en tournant en dehors et en dedans;
 - 8) Pirouette en dehors et en dedans з IV поз., з закінченням в V, IV позиції;
 - 9) VI port de bras.
8. Методика виконання та викладання рухів allegro:
 - 1) Pas echappé battu, з закінченням на одну ногу;
 - 2) Double pas assemblé battu;
 - 3) Entrechat–trois;
 - 4) Sissonne fondu;
 - 5) Pas jeté fermé у всіх напрямках en face та у позах;
 - 6) Grand sissonne ouverte в позах без просування і з просуванням;
 - 7) Grand pas assemblé вбік і вперед з прийомів: coupe–кроку, pas glissade, sissonne tombé, pas chassé.
9. Методика виконання та викладання рухів на пальцях:
 - 1) Pas echappé на II, IV позиції з закінченням на одну ногу, друга в положенні sur le cou-de-pied.
 - 2) Pas de bourrée ballotté epaulement croisée et effacée.
 - 3) Pas glissade з просуванням вперед, вбік, назад в epaulement і в позах.
 - 4) Temps lié par terre вперед і назад.
 - 5) Sissonne simple en face і в пози.
 - 6) Звороти в V позиції.
 - 7) Sus–sous в позах.
 - 8) Petit pas jeté з відкриванням ноги вбік на місці, з просуванням вперед, вбік,

назад, друга нога в положенні sur le cou-de-pied.

7 семестр (екзамен)

1. Балет – найскладніша форма хореографії.
2. Структурні складові балетної вистави.
3. Загальні терміни та поняття балету.
4. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - 1) Double rond de jambe en l'air en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях;
 - 2) Battements développés з коротким balance;
 - 3) Grand temps relevé en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях;
 - 4) Grands battements jetés demi rond en dehors et en dedans;
 - 5) $\frac{1}{2}$ tours en dehors et en dedans з plié–relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полу піруети);
 - 6) Pirouette en dehors et en dedans з ногою в положенні sur le cou-de-pied;
 - 7) Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° en dehors et en dedans.
5. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю на середині зали:
 - 1) Double rond de jambe en l'air en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях;
 - 2) Battements battus sur le cou-de-pied вперед і назад en face et epaulement;
 - 3) Battements développés ballottés;
 - 4) Grand temps relevé en face en dehors et en dedans на всій стопі і на пів пальцях;
 - 5) Пів повороти en dehors et dedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié–relevé;
 - 6) Pirouette en dehors et en dedans з V, II, IV позицій, с закінченням в пози носком у підлогу;
 - 7) Temps lié par terre з pirouette en dehors et en dedans;
 - 8) Tours chaîné;
 - 9) Pirouette з coupe–кроку по діагоналі en dehors et en dedans.
6. Методика виконання та викладання рухів allegro:
 - 1) Pas assemblé en tournant по $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ оберту;
 - 2) Pas jeté battu;
 - 3) Rond de jambe en l'air sauté en dehors et en dedans;
 - 4) Temps levé у позах на 90° ;
 - 5) Temps glissés (слизьке рухання вперед та назад на demi–plié в позах I, II, III arabesques);
 - 6) Grand pas jeté вперед у позах attitude croisé et effacé, I, II, III arabesques;
 - 7) Sissonne ouverte pas développé на 45° та 90° ;
 - 8) Entrechat cinq;
 - 9) Tours en l'air (з V в V позицію);
7. Методика виконання та викладання рухів на пальцях:
 - 1) Pas echappé en tournant на II позицію на $\frac{1}{4}$ повороту;
 - 2) Pas assemblé soutenu en tournant en dehors et en dedans на $\frac{1}{2}$ оберту;
 - 3) Pas glissade en tournant на $\frac{1}{2}$ оберту;

- 4) Pas jeté fondu по діагоналі вперед і назад;
- 5) Petit pas jeté з просуванням і відкриванням робочої ноги на 45°, 90°;
- 6) Preparation і pirouette з V позиції en dehors et en dedans.

8 семестр (залік)

1. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - 1) ½ tour з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° en dehors et en dedans;
 - 2) Pirouette з grand plie en dehors et en dedans;
 - 3) Pirouette tire-bouchon en dehors et en dedans, що починається з V позиції та з закінченням в V позицію і в великі пози;
 - 4) Flic з pirouette en dehors et en dedans, починаючи з відкритої ноги вбік на 45°.
2. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю на середині зали:
 - 1) Flic–flac en tournant en dehors et en dedans з закінченням в V і IV позиції;
 - 2) Grand fouetté en face с закінченням в attitude effacée, I і II arabesques;
 - 3) Grand fouetté effacé en dehors et en dedans;
 - 4) Pirouette en dehors et en dedans з temps sauté по V позиції і з pas echappé по II та IV позиції;
 - 5) Tour fouetté на 45°;
 - 6) VI port de bras–préparation до pirouettes en dehors et en dedans;
 - 7) Pirouette en dehors з degagé по діагоналі;
3. Методика виконання та викладання рухів allegro:
 - 1) Pas assemblé en tournant по цілому оберту;
 - 2) Pas emboité en tournant з просуванням вбік та по діагоналі;
 - 3) Grand pas jeté en tournant на 1/2 оберту з epaulement croise в epaulement croise прийомом tombé-coupé назад;
 - 4) Saut de basque;
 - 5) Sissonne simple en tournant по цілому оберту en dehors et en dedans;
 - 6) Fouetté sauté.
4. Методика виконання та викладання рухів на пальцях:
 - 1) Pas de bourrée dessus–dessous en face et en tournant;
 - 2) Pas ballonné вперед і в бік, на місці та з просуванням;
 - 3) Pirouette en dehors з degagé по діагоналі;
 - 4) Pirouette en dedans pique по діагоналі;
 - 5) Temps sauté по V позиції;
 - 6) Changement de pied en face et épaulement.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ахеян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахеян. Київ: ДАКККіМ, 2003. 115 с. http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahekyan_t_l_metodyka_vykladann_ua_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. Івано-Франківськ, 2009. 260 с. http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan_.pdf.
3. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя, 2011. 239 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
4. Класичний танець та методика його викладання : конспект лекцій з дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 024 «Хореографія», освіт. програми «Народна хореографія», освіт. програми «Сучасна хореографія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. народної хореогр., Каф. сучасної та бальної хореогр. ; [уклад.: Л. М. Шилова, Н. М. Семенова, Л. П. Дегтяр]. Харків: ХДАК, 2024. 116 с. <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3195>
5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] Харків: ХДАК, 2022. 56 с. Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khkdk-xmlui/handle/123456789/1804>
6. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] Харків: ХДАК, 2022. 24 с. Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khkdk-xmlui/handle/123456789/1805>
7. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. 72 с. <http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3121/%D0%A0%D0%B5%D1%85%D0%B%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%90.%D0%84.%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20C2%AB%D0%A0%D1%83%D1%85%D0%B8%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%8E%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85C2%BB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : Альтерпрес, 2010. 324 с.

ДОПОМІЖНА

1. Анфілова С. Г. Співвідношення танцювального і пластичного в жанрі балету : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.02 «Театр. мистецтво» / Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2005. 19 с.
2. Білаш П. М. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2004. 18 с.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККіМ, 2003. 18 с.

4. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
5. Все про танець : довідник / уклад.: А. Є. Коротков, А. П. Тараканова. Кіровоград : ТЦ Облкомплексу, 2000. 88 с.
6. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління ХХІ століття [Електронний ресурс] / К. І. 12. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89.
7. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9.
8. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю : практич. посіб. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
9. Горбатова Н. О. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20–30-ті рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2004. 177 с.
10. Горбатова Н. О. Становлення хореографічної освіти в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Молодий вчений. 2017. № 7. С. 67–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_7_17
11. Горбатова Н. О. Традиції класичного танцювального мистецтва в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2007. № 2. С. 90–97.
12. Загайкевич М. П. Українська балетна музика. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с.
13. Загайкевич М. П. Балетна драматургія. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с.
14. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наук. думка, 1978. 258 с.
15. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. — https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf
16. Зубатов С. Л. Стиль викладання в хореографії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 91с.
17. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККиМ, 2009. — 156 с.
18. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_NH_18.pdf.
19. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна_гімнастика.pdf.
20. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf.
21. Класичний танець та методика його викладання: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр. — Харків: ХДАК, 2024. — 136 с. <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3592>

22. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] – Харків: ХДАК, 2021. – 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
23. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. – Харків: ХДАК, 2021. – 17 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
24. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : [метод. посіб. для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом "Хореографія" (6.020200)] / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2009. 140 с.
25. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
26. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33
27. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : навч.-метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 92 с.
28. Мазур Н. Золоті сторінки українського балетного театру // Український театр. 2002. № 4/5. С. 12–14.
29. Милославський К. Є., Івановський П. А., Штоль Г. В. Харківський театр опери та балету. Київ : Мистецтво, 1965. 136 с.
30. Павлюк Т. С. Українське балетмейстерське мистецтво другої половини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 20 с.
31. Пустова Е. Традиції балетного театру в постановках «Лілея» та «Лісова пісня» Вахтанга Вронського // Традиційна культура в умовах глобалізації: проблема збереження і оновлення етнічно-культурної спадщини : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Харків, 2008. С. 167–171.
32. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/rehviashvili.pdf>.
33. Семенова Н. М. Генеза та розвиток українських національних балетних вистав у першій половині ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 36. С. 170–178.
34. Семенова Н. М. Українська балетна музика та її вплив на розвиток національної балетної вистави другої половини ХХ — початку ХХІ століть // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2019. № 2. С. 92–98.
35. Семенова Н. М. Національна балетна вистава в українській хореографічній культурі ХХ — початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Українська культура» / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2019. 19 с.
36. Семенова Н. М. Особливості втілення видатними українськими балеринами хореографічних образів національних балетних вистав ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 39. С. 189–198.
37. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
38. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] / Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.

39. Станішевський Ю. Балетний театр Радянської України 1925–1985 : шляхи і проблеми розвитку. Київ : Муз. Україна, 1986. 240 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014999>.
40. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка : історія і сучасність. Київ : Муз. Україна, 2002. 735 с.
41. Тулянцева А. А. Творчий шлях Дніпропетровського робітничого оперного театру і проблеми становлення українського оперно-балетного мистецтва (1920–1940) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 «Театр. мистецтво» / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2000. 192 с.
42. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліогр. довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники / В. Д. Туркевич. — Київ, 1999. — 223 с.
43. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореограф._розробка.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореограф._розробка.pdf).
44. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
45. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
46. Чепалов, О. І. Хореологія : статті та лекції. Київ : Ліра-К, 2022. 227 с.
47. Чуприна П. Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 192 с.
48. Чурпіта Т. Повернення Миколи Трегубова до Львівського театру опери та балету (1950–1951 рр.) // Культурологічна думка : щорічник наук. пр. / Ін-т культурології, Нац. акад. мистецтв України. Київ, 2017. № 11. С. 137–145.
49. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку ХХ ст.: джерела та тенденції // Вісник Львівської національної академії мистецтв : зб. наук. пр. Львів, 2016. Вип. 28. С. 263–273
50. Шаповал О. В. Творча діяльність балетмейстера А. Ф. Шекери в контексті історії української хореографічної культури 60–90 рр. ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2006. 196 с.
51. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 1. Філософія балету та онтологія танцю : монографія. Київ : КіМУ, 2013. 204 с.
52. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії : напрями, стилі, види. Київ, 2008. 168 с.
53. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 2. Історія та художня практика хореографічної культури : монографія. Київ, 2013. 204 с.
54. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 3. Типологія хореографії : монографія. Київ, 2013. 90 с. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/monografiya-typologiya-horeografichnoyi-kultury-1.pdf>.
55. Шариков Д. І. Розвиток балетного стилю в сучасній хореографії від неокласики до постмодерну // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2011. № 27. С. 255–263.
56. Craine D. The Oxford Dictionary of Dance / Debra Craine, Judith Mackrell. Oxford https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=42g8Hp-xA48C&oi=fnd&pg=PR5&dq=classical+dance&ots=RLPuU3dk7t&sig=gM4uH89f0WH6WgZFOype0WOkATY&redir_esc=y#v=onepage&q=classical%20dance&f=false.